

גן לאומי חולדה: צו גאונות מוגן

איך להגיע:

האנדרטה נמצאת בכניסה ליישוב הקהילתי משמר דוד. הגישה למקום היא מכביש 411, בקטע שבין קיבוץ חולדה לצומת חולדה.

רקע על גן לאומי חולדה:

הגן הלאומי חולדה משתרע סביב אתר ההנצחה לחללי חיל ההנדסה. ממקום זה יצאו שיירות אספקה לירושלים הנצורה במלחמת העצמאות, ובגבעות הסמוכות התמודדו כוחות צה"ל עם הכשרת דרכי אספקה בקו החזית, הן במהלך (והן לאחריה (כביש הגבורה - כביש 44 (דרך בורמה) המלחמה. אנדרטת חיל ההנדסה הוקמה בשנת 1950, ומנציחה את סלילתו של "כביש הגבורה", שנחנך ב-7 בדצמבר 1948 כדרך חלופית לכביש לטרון החסום. באנדרטה יש עמוד אבן גבוה ובראשו הפסוק "אם אשכחך ירושלים". בשנת 1982 הוסב המקום לאתר הנצחה מרכזי לחללי חיל ההנדסה.

אחת השיירות - בשדות שממערב, התחולל בסוף מרץ 1948 קרב שיירת חולדה האחרונות במלחמת העצמאות לפני המעבר להתקפה. שיירת האספקה יצאה מחולדה העברית בדרכה לירושלים, אולם נתקעה בבזבז בערוץ נחל שחם הסמוך. כוחות ערביים מחולדה הערבית והאזור תקפו את השיירה. רוב המשוריינים הצליחו לסגת לחולדה העברית, אך לוחמי שלושה משוריינים נלכדו ורובם נהרגו. בקרב נפלו 21 לוחמי הפלמ"ח.

הר, שלוחת שיירות, מהאתר יש תצפית למערב הרי ירושלים, כולל שמורת המסרק. הרוח ועוד, וכן לגוש עציון ולגבעות באזור צרעה

שעות פתיחה, מחירי כניסה ושירותים למטיילים:

חניון מטיילים עם שולחנות פיקניק ומי שתייה.

בקרבת האנדרטה נמצא בית מורשת חיל ההנדסה (סגור בסופי שבוע).

מצב סטטוטורי:

הגן. הגן הלאומי חולדה, בשטח כ- 221 דונם, נועד להשתרע בשטחי יער חולדה הלאומי אושר בשנת 2002 (תוכנית גז/10/11), אולם לא הוכרז, זאת ככל הנראה בשל התנגדות הקק"ל, שמנהלת את היער.

בשנת 2003 אושרה הרחבה לגן הלאומי, (תוכנית גז/12/11). הרחבה זו משתרעת סביב אתר ההנצחה לחללי חיל ההנדסה, בשטח כולל של 102.79 דונם, מהם 89.915 דונם מיועדים לגן לאומי והיתרה לדרכים.

בשנת 2014 אושרה תוכנית גז/24/14 ליער חולדה, המבטלת את הגן הלאומי בתוכנית גז/10/11 ומייעדת ליער שטח גדול יותר של כ- 1260 דונם. לפיכך, השטח של הגן הלאומי חולדה כיום משתרע רק סביב אנדרטת חיל ההנדסה. ייתכן כי בעתיד תוכרז האנדרטה

כ"אתר הנצחה חילי" ולא כגן לאומי.

